

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně: **Mgr. D. K.**, zast. JUDr. Janem Stančíkem, advokátem se sídlem Hemy 855, Valašské Meziříčí, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem Třída Tomáše Bati 21, Zlín, o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 23. 2. 2011, čj. 31 A 64/2010 – 121,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Ustanovenému zástupci žalobkyně JUDr. Janu Stančíkovi se přiznává odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 2400 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

I.
Vymezení věci

[1] Žalobkyně je vlastníkem rodinného domu č. p. 348 v Kelči, sousedícím s rodinným domem č. p. 34. Žádostí ze dne 7. 11. 2008 požádala Městský úřad ve Valašském Meziříčí o doručení rozhodnutí o stavebním povolení „plynoinstalace rodinného domu č. p. 34 Kelč“ vydaného Městským úřadem Kelč dne 12. 1. 1998. Proti tomuto stavebnímu povolení podala vzápětí dne 15. 12. 2008 odvolání z důvodu, že nebyla v řízení o předmětném stavebním povolení zahrnuta do okruhu účastníků řízení, ač byla dle jejího názoru dotčena na svých vlastnických právech.

[2] Vzhledem k tomu, že žalovaný nevydal rozhodnutí o odvolání, domáhala se žalobkyně žalobou ze dne 7. 7. 2009 ochrany proti nečinnosti.

[3] Mezitím, dne 1. 9. 2009, žalovaný o odvolání žalobkyně rozhodl, a to tak, že jej jako nepřípustné zamítl. Toto své rozhodnutí žalovaný odůvodnil tím, že žalobkyně postavení účastníka stavebního řízení neměla. I když je vlastníkem sousedního pozemku a stavby na něm, její práva a právem chráněné zájmy nebo povinnosti nemohly být stavebním povolením dotčeny. Předmětem stavebního povolení totiž byla stavba vedení technického zařízení uvnitř stavby sousedů žalobkyně.

[4] Na základě skutečnosti, že žalovaný splnil povinnost, jejíhož uložení se žalobkyně v soudním řízení domáhala, a to vydáním rozhodnutí o odvolání žalobkyně, krajský soud řízení dle § 62 odst. 4 s. ř. s. usnesením zastavil. Proti tomuto usnesení podala žalobkyně kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Zdejší soud po posouzení kasační námitky žalobkyně dospěl k závěru, že shledal-li krajský soud žalobu nedůvodnou, byl v souladu s § 81 odst. 3 s. ř. s povinen jí zamítnout, nikoliv řízení o ní zastavit. Z tohoto důvodu kasační soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení rozsudkem ze dne 12. 8. 2010, čj. 1 Ans 3/2010 – 84.

[5] Krajský soud poté vydal nové rozhodnutí a žalobu v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Z obsahu správního spisu měl za prokázané, že žalovaný dne 1. 9. 2009 žalobkyní žádané rozhodnutí vydal. Rozhodl tak, že její odvolání proti pravomocnému stavebnímu povolení podle § 92 odst. 1 správního řádu jako nepřípustné zamítl. Rozhodnutím, jehož vydání se žalobkyně touto žalobou domáhala, tedy probíhající soudní řízení pozbylo svého smyslu a významu, neboť soud skutečně nemá, k čemu by žalovaného zavázal. V této souvislosti pak soud připomenul, že v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu je soud oprávněn posuzovat pouze skutečnost, zda v příslušné věci samé došlo ve stanovené lhůtě k vydání rozhodnutí nebo jestli vůbec takové rozhodnutí mělo být na žádost žalobkyně vydáno, není však oprávněn posuzovat správnost či nesprávnost takto vydaného rozhodnutí, tj. de facto jej podrobit přezkumu.

II.
Stručné shrnutí argumentů v kasační stížnosti

[6] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[7] Stěžovatelka v kasační stížnosti ve znění jejího doplnění ze dne 11. 3. 2011 a ze dne 14. 3. 2011 namítá, že krajský soud nesprávně žalobu zamítl, aniž by jí důvěryhodným

způsobem projednal. Žalobu krajský soud dle jejího názoru projednal pouze formálně, přičemž vůbec neprovedl důkazní návrhy. Napadený rozsudek krajský soud založil na skutečnosti, že dne 1. 9. 2009 došlo k vydání požadovaného rozhodnutí o odvolání stěžovatelky, čímž mělo soudní řízení pozbýt svého smyslu. S tím však stěžovatelka nesouhlasí, neboť zamítnutí odvolání žalovaným nelze považovat za včasné splnění povinnosti úřadu.

[8] Dále stěžovatelka snáší celou řadu námitek k obsahu rozhodnutí žalovaného. Nesouhlasí ani se závěrem žalovaného, že neměla být účastnicí předmětného stavebního řízení vedeného v roce 1998. Dále stěžovatelka uvádí, že napadené rozhodnutí žalovaného svým významem přesahuje rámec pouhého procesního rozhodnutí, neboť toto má zcela zásadní význam pro meritorní rozhodnutí ve věci. Tím, že krajský soud rozhodnutí žalovaného potvrdil, měla být stěžovatelka zkrácena na svých právech, zejména na právu podat odvolání. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka má za to, že správní orgány rozhodly bez toho, aby měly k dispozici potřebné doklady, nelze rozhodnutí o odvolání považovat za vydané a nečinnost tedy dle názoru stěžovatelky nadále trvá.

[9] Stěžovatelka z výše uvedených důvodů navrhuje, aby byl napadený rozsudek zrušen a věc vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení.

III.
Stručné shrnutí vyjádření žalovaného

[10] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 13. 4. 2011 především uvedl, že předmětem soudního řízení byla nečinnost správního orgánu, nikoliv věcné posouzení napadeného rozhodnutí žalovaného. Z tohoto důvodu nelze dle názoru žalovaného důvody kasační stížnosti směřující proti rozhodnutí žalovaného ve vedeném řízení vypořádat. Tím, že žalovaný ve věci odvolání stěžovatelky rozhodl dne 1. 9. 2009, byla namítaná nečinnost odstraněna, tudíž důvod uložit žalovanému, aby ve věci rozhodl, není dán.

[11] Dále žalovaný upozornil na § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., dle kterého je kasační stížnost nepřípustná proti rozhodnutí, jímž soud znovu rozhodl v souladu s právním názorem Nejvyššího správního soudu poté, kdy bylo jeho původní rozhodnutí kasačním soudem zrušeno. Zároveň připomněl, že ve věci samé podala stěžovatelka samostatnou kasační stížnost. Proto považuje žalovaný kasační stížnost v dané věci za účelovou a navrhl, aby byla zamítnuta.

IV.
Přípustnost kasační stížnosti

[12] S ohledem na to, že Nejvyšší správní soud v předmětné věci již jednou o kasační stížnosti rozhodoval, bylo nutné nejprve zvážit § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., podle něhož je kasační stížnost dále nepřípustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v předchozím zrušovacím rozsudku.

[13] Jak již zdejší soud v minulosti opakovaně judikoval (viz např. rozsudek ze dne 10. 6. 2008, čj. 2 Afs 26/2008 - 119, rozsudek ze dne 15. 9. 2010, čj. 1 Afs 31/2010 – 89, bod 13 atd.), § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. zajišťuje, aby se Nejvyšší správní soud nemusel znovu zabývat věcí, u které již jedenkrát svůj právní názor na výklad práva závazný pro nižší soud vyslovil, a to v situaci, kdy se nižší soud tímto právním názorem řídil. Toto ustanovení však nelze použít na případy, kdy zdejší soud pouze vytýká krajskému soudu nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí nebo na jiné případy, kdy zdejší soud věc meritorně nepřezkoumal. Mechanická aplikace § 104 odst. 3 písm. a) i na takové případy by ve své podstatě vedla k odmítnutí věcného přezkumu rozhodnutí krajského soudu.

[14] Nejvyšší správní soud ve svém prvním rozsudku v této věci ze dne 12. 8. 2010, čj. 1 Ans 3/2010 – 84, zrušil první rozhodnutí krajského soudu z toho důvodu, že krajský soud neposoudil věc meritorně, ale řízení o žalobě zastavil. K věci samé uvedl jen to, že pokud po zahájení soudního řízení bylo vskutku vydáno rozhodnutí, čímž došlo k ukončení tvrzené nečinnosti správního orgánu, a žalobce nevzal žalobu zpět, soud ji zamítne dle § 81 odst. 3 s . ř. s. (bod 11). K věci samé tedy zdejší soud žádný konečný závěr nezaujal. Proto § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. na věc nedopadá, kasační stížnost je přípustná.

V.
Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] V daném případě byla ke krajskému soudu podána žaloba na ochranu před nečinností podle § 79 a násl. s. ř. s. Podle odst. 1 tohoto ustanovení [t]*en, kdo bezvýsledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že nebylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek.* Přitom dále platí, že soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí; zjistí-li, že žaloba není důvodná, žalobu zamítne (§ 81 odst. 1 a 3 s. ř. s.).

[17] Tak tomu bylo i v projednávaném případě. Krajský soud byl povolán posoudit, zda se v případě stěžovatelky jednalo o nečinnost správního orgánu, resp. v takovém případě mu nařídit, aby požadované rozhodnutí o odvolání stěžovatelky vydal. Vzhledem k tomu, že v mezidobí bylo požadované rozhodnutí vydáno, odpadl jediný důvod vedení předmětného soudního řízení. Námitky stěžovatelky, která s vydaným rozhodnutím nesouhlasí, a poměrně obšírně vypočítává jeho procesní a obsahové vady, se míjí s logikou žaloby na ochranu před nečinností. Tyto námitky mohou být uplatněny v řízení o žalobě proti tomuto rozhodnutí, nikoliv ovšem v řízení o nečinnosti. Nejvyšší správní soud se naprosto ztotožňuje s názorem krajského soudu, podle něhož „*v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu je soud oprávněn posuzovat pouze skutečnost, zda v příslušné věci samé došlo ve stanovené lhůtě k vydání rozhodnutí nebo jestli vůbec takové rozhodnutí mělo být na žádost žalobkyně vydáno, není však oprávněn posuzovat správnost či nesprávnost takto vydaného rozhodnutí, tj. de facto jej podrobit přezkumu*.“

[18] Podstatné je, že stěžovatelka nezpochybňuje (a ani dost dobře zpochybnit nemůže), že vydané rozhodnutí je tím, s jehož vydáním byl žalovaný dle stěžovatelky nečinný; zpochybňuje jen jeho obsah a řízení, které k jeho vydání vedlo, což již překračuje rámec vymezený důvody žaloby na ochranu proti nečinnosti.

[19] Ze stejného důvodu byly pro nyní posuzovanou věc irelevantní též kasační námitky argumentující údajnými procesními a obsahovými vadami rozhodnutí žalovaného.

[20] V této souvislosti nutno podotknout, že ve věci stěžovatelky je před zdejším soudem rovněž vedeno řízení o věci samé (sp. zn. 1 As 55/2011). Stěžovatelka se tak snaží stejnou věc projednat v rámci dvou samostatných a svou povahou zcela odlišných řízení, přičemž si neuvědomuje, že předmětem řízení v právě projednávané věci je pouze poskytnutí ochrany před nečinností správního orgánu, nikoliv rozhodování o meritu věci. Na tom nemůže nic změnit ani to, kdyby snad kasační soud v posléze uvedeném řízení po přezkoumání dospěl k závěru, že krajský soud skutečně pochybil.

V.
Závěr a náklady řízení

[21] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl. Soud přitom neshledal žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez návrhu (§ 109 odst. 3 s. ř. s.).

[22] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud na základě § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v tomto řízení žádné náklady přesahující jeho obvyklou administrativní činnost nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[23] Stěžovatelka měla pro řízení o kasační stížnosti ustanoveného advokáta JUDr. Jana Stančíka. Náklady řízení v tomto případě hradí stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Náklady spočívají v odměně za jeden úkon právní služby v částce 2100 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů] a v náhradě hotových výdajů v částce 300 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky), celkem 2400 Kč. Úkon právní služby spočívá v sepsání kasační stížnosti. Ustanovenému advokátovi se tedy přiznává odměna v celkové výši 2400 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. září 2011

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu